

Erősödő véleményterror

Nyugat-Európában akinek a véleménye kívül esik azon, amit helyesnek tart a mainstream, azt ellehetetlenítik – nyilatkozta lapunknak John Bruton volt ír kormányfő

A hívőknek nincs okuk elveszteni a reményt – fogalmazott lapunknak John Bruton volt ír miniszterelnök a változó társadalmi trendekről

Megérkezhet a konzervatív válaszreakció Európának

Óry Mariann

Egyre inkább kisebbségben érzik magukat a vallásos emberek Európában, akinek a véleménye nem illeszkedik az „elvárhoz”, az elveszti a megszólalási lehetőséget. Aktuális európai kérdésekről kérdeztük John Bruton volt ír miniszterelnököt, aki a Mathias Corvinus Collegium és a Danube Institute Patriotic Talks című beszélgetéssorozatának utolsó, ma esti eseményén tart nyitóbeszédet.

– *Mi a véleménye az Írországból végbemenő társadalmi folyamatokról? Az abortusz liberalizációjáért meghirdetett, sikeres 2018-as népszavazás például alapvető fordulatnak tűnik a hagyományosan konzervatív országban.*

– Az Egyesült Királyság már akkor is urbánusabb és liberálisabb volt a markánsan katolikus Írországnál, amikor az ország függetlenedett a múlt század elején. A katolicizmus összekapcsolódott az ír nacionalizmussal, és reakció volt a jellemzően protestáns Egyesült Királyság befolyására. A függetlenség elnyerése után a katolikus egyház nagy befolyásra tett szert az ír politikában. Ez nagyjából így is volt a hatvanas évekig, amikor megérkezett az ellenreakció, a fogamzásgátlás, a válás legalizálásától kezdve Írországból is megindultak a máshol is jól ismert folyamatok, az emancipáció, a feminizmus. Úgy gondolom, akció és reakció egymást követi, tehát a mostani liberális fordulatra később megérkezhet a konzervatív válaszreakció.

A hívőknek nincs okuk elveszteni a reményt.

– *Mennyire távolodott el Európa a keresztény gyökereitől?*

– Nem hiszem, hogy lehet egységesen európai trendről beszélni ebben a kérdésben. Az adott országtól függ, hiszen más a történelme Franciaországnak, Spanyolországnak, Németországnak és sorolhatnám. Van azonban egy globális szekularizációs trend. Ez hat Európára, de nem mondanám, hogy kifejezetten itt gyökerezik. Ahogy már mondtam, a vallási kérdések általában nemzeti szinten dőlnek el, de általános tapasztalat, hogy a vallásos emberek egyre inkább kisebbségben találják magukat.

A szólásszabadság korlátozására figyelmeztetett John Bruton

Fotó: AFP/Georges Gobet

– *Hatással lehet társadalmi kérdésekben Közép-Európa a kontinens nyugati részére?*

– Közép-Európa része az európai párbeszédnek, fontos, hogy a térség politikusai is felszólaljanak az európai fórumokon. Mások a történelmi tapasztalataik. Erősödő tendencia Nyugat-Európában, hogy akinek a véleménye kívül esik azon, amit helyesnek tart a mainstream, azt ellehetetlenítik, elveszti a megszólalási platformot.

– *Hogyan látja a Brexit-tárgyalásokat?*

– A helyzet napról napra változik. Az biztos, hogy ha megállapodás nélkül lép ki az Egyesült Királyság az unióból, az drámai hatással lesz az ír gazdaság egyes szektoraira, és ugyanez igaz a kontinens gazdaságára is. ■